

OKK Koksovny, a.s.

Zpráva o stavu a vývoji životního prostředí, bezpečnosti a hygieny práce v roce 2022

OKK Koksovny, a.s., kladou důraz na minimalizaci negativních dopadů na životní prostředí při vlastní výrobě a systematické pokračování v cestě neustálého zlepšování ekologického profilu firmy nyní i v budoucnosti.

Plnění jednotlivých ekologických ukazatelů společnosti je zveřejňováno průběžně ve výročních zprávách a je kontrolováno externími kontrolními orgány a audity včetně správních úřadů, jako jsou ČIŽP, KÚ MSK a KHS.

1. Systém řízení ochrany životního prostředí

Ochrana životního prostředí a trvalé snižování environmentálních dopadů všech výrobních i nevýrobních činností, výrobků a služeb na životní prostředí u nás vychází z principů řízení. Ten je budován a průběžně rozvíjen podle zásad „nejlepší praxe“. Naše společnost je od roku 2015 držitelem certifikátu systému environmentálního managementu dle standardu normy ISO 14001:2015. V roce 2022 proběhl 1. dozorový audit, kterým společnost OKK úspěšně prošla.

2. Integrovaná politika společnosti

Při svých činnostech uplatňujeme efektivní postupy pro snižování negativních vlivů na životní prostředí a lidské zdraví. Usilujeme o bezpečné a environmentálně odpovědné řízení, které povede k dlouhodobé stabilitě a prosperitě. Vycházíme přitom z analýzy současných i budoucích potřeb a očekávání zákazníků.

ZAVÁZALI JSME SE:

- dodržovat při svých činnostech příslušné závazné povinnosti z oblasti environmentu a bezpečnosti,
- prosazovat v praxi principy neustálého zlepšování pro další rozvoj systému environmentálního managementu a zvyšování bezpečnosti,
- předcházet havarijním stavům vyhledáváním rizik a realizací bezpečných pracovních postupů, efektivně a účinně realizovat opatření v oblasti ochrany životního prostředí a bezpečnosti,
- vytvářet a následně využívat finanční zdroje pro realizaci bezpečnostních opatření a zajištění ochrany životního prostředí,
- vzdělávat zaměstnance a zvyšovat jejich povědomí v otázkách ovlivňování životního prostředí a bezpečnosti,
- uplatňovat principy ochrany životního prostředí a bezpečnosti do vztahů s dodavateli,
- udržovat a rozvíjet systém řízení environmentu a bezpečnosti k dosažení cílů a cílových hodnot, tyto pravidelně ověřovat vedením společnosti.

Tato politika je závazným dokumentem pro všechny naše zaměstnance a spolupracující subjekty. Je pravidelně přezkoumávána a tvoří součást prezentace naší společnosti.

3. Ekologické investice

V roce 2022 jsme realizovali na svých provozech investiční akce směřující ke zlepšení ekologických dopadů na životní prostředí:

Název stavby	Náklady v roce 2022
Modernizace rozvodu pro trubkovou pec	2 700 000 Kč
Modernizace 3 ks kompresorů pro koksárenské baterie	5 309 880 Kč
Rekonstrukce převáděcího vozu 9. KB	3 490 000 Kč
Rekonstrukce snímačů dveří 7. a 8. vodicího vozu	1 500 000 Kč
Rekonstrukce pohonů turbodsávačů	25 005 000 Kč
Modernizace strojního zařízení koksosmetlí – látkový filtr	2 585 000 Kč

Trubková pec

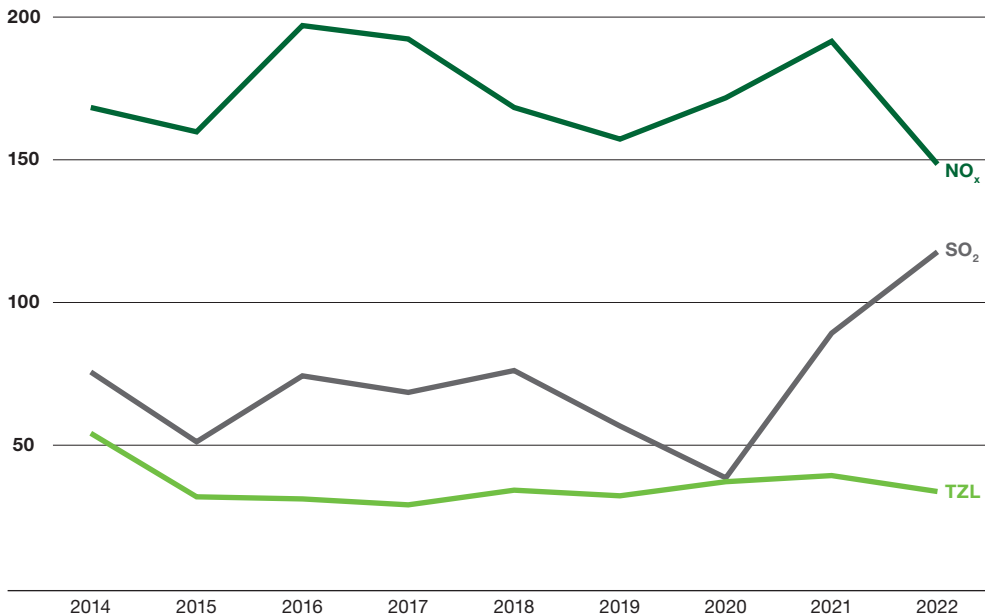

Rekonstrukce pohonů turbodsávačů

4. Ochrana ovzduší

V oblasti péče o životní prostředí věnujeme hlavní pozornost řádnému provozu a údržbě ekologických zařízení, včetně kontinuálního monitorování provozovaných technologií. Na základě zákona o ovzduší č. 201/2012 Sb., včetně návazných vyhlášek a nařízení vlády a po provedeném přezkumu Integrovaného povolení provozujeme koksovnu Svoboda v souladu s platnými BAT limity.

Emise znečišťujících látek na koksovně Svoboda (tun/rok)

Emise znečišťujících látek jsou ovlivněny výrobním programem, druhem vsázky a provozním režimem.

ÚDRŽBA A PROVOZ EKOLOGICKÝCH ZAŘÍZENÍ

Po celý rok 2022 byly kontrolovány případné úniky vizuálních emisí a provozování ekologických zařízení k ochraně ovzduší.

Za účelem omezení resuspenze prachových částic byl prováděn, při vhodných klimatických podmínkách, úklid zametacím vozem vnitropodnikových komunikací 2x týdně (1x týdně nad rámec IP) a komunikace Koksární ulice v intervalu 1x měsíčně.

Realizovali jsme řadu kontrolních a autorizovaných měření za účelem ověření funkčnosti zařízení a plnění podmínek IP.

Veškeré zdroje znečišťování ovzduší byly provozovány v souladu s platným IP a legislativou o ochraně ovzduší (zákon č. 201/2012 Sb.).

VÝZNAMNÉ EKOLOGICKÉ AKCE PROVEDENÉ V ROCE 2022

Na provoze koksovna Svoboda:

- Modernizace rozvodu pro trubkovou pec
- Modernizace 3 ks kompresorů pro koksárenské baterie
- Rekonstrukce převáděcího vozu 9. KB
- Rekonstrukce snímačů dveří 7. a 8. vodicího vozu
- Rekonstrukce pohonů turbodosačů
- Modernizace strojního zařízení koksometi – látkový filtr

Na provoze koksovna Jan Šverma:

- Pokračovalo ochranné sanační podzemní čerpání vod III. etapa v rámci staré ekologické zátěže. Cílem prováděných prací je zamezit šíření kontaminace z areálu koksovny Šverma provozováním lokálních hydraulických depresí v ohniscích znečištění horninového prostředí a podzemní vody.
- Byla prováděna demolice průmyslových objektů (koksárenských baterií, uhelných věží, kompresoroven a dalších objektů chemické výroby včetně plynojemu) v rámci akce „SEZ – koksovna Jan Šverma, společnosti OKK Koksovný, a.s., sanace nesaturované zóny I. etapa.

5. Vodní hospodářství

PITNÁ VODA

Odebíráme ji na základě kupní smlouvy uzavřené s OVaK a.s.

PROVOZNÍ VODA

Odběr z řeky Odry je povolen na základě IP vydaného zvlášť pro koksovnu Svoboda a zvlášť pro areál koksovny Jan Šverma KÚ MSK. Množství odebrané vody závisí především na objemu výroby koku a na venkovních teplotách.

VYPOUŠTĚNÍ VODY

Na koksovně Svoboda se jedná o předčištěnou fenolčpavkovou vodu, která vzniká při výrobě koku a je přečerpávána na ÚČOV Ostrava. Vypouštění jsou povolena IP vydanými KÚ MSK. V roce 2022 jsme na ÚČOV přečerpali 352 413 m³.

Dále má koksovna Svoboda povoleno **vypouštění odpadních vod (dešťové a chladicí) do řeky Ostravice** na základě IP, a to ve výši 2 000 tis. m³/rok. Množství vypouštěné vody závisí na dešťových srážkách a venkovních teplotách. V roce 2022 jsme do Ostravice vypustili 153 133 m³ odpadní vody.

Vypouštění vody do veřejné kanalizace v Koksární ulici je povoleno na základě kupní smlouvy uzavřené s OVaK Ostrava. Jedná se o splaškovou vodu z koksovny Svoboda. Za rok 2022 bylo vypuštěno 28 954 m³.

Vypouštění odpadní vody do Černého příkopu je po odstavení provozu na koksovně Jan Šverma povoleno pouze při zvýšených dešťových srážkách nebo při poruchách čerpacích stanic. Za rok 2022 bylo do Černého příkopu vypuštěno 7 221 m³.

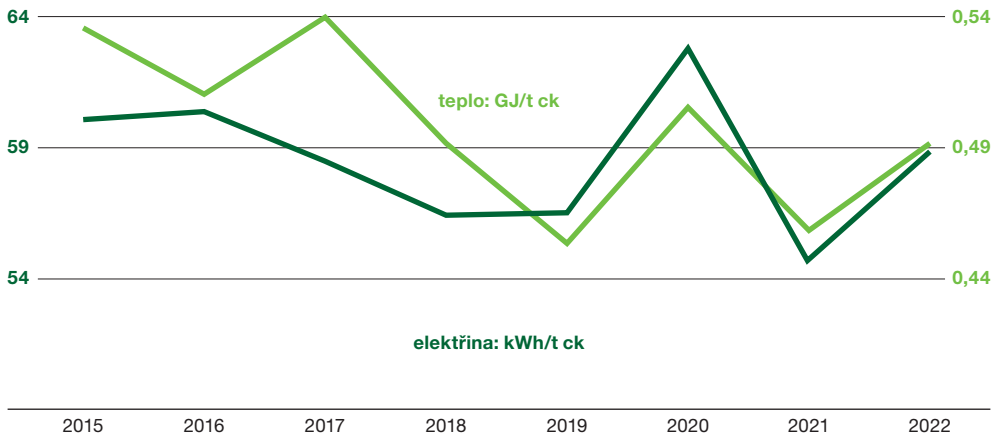
Při běžném provozování areálu koksovny Jan Šverma je **odpadní voda přečerpávána do ÚČOV Ostrava**. Po odstavení výroby koku v této koksovně se z areálu přečerpává do ÚČOV Ostrava jen voda sanační, splašková a část vody dešťové. V roce 2022 se na ÚČOV Ostrava přečerpalo 105 199 m³ těchto vod.

6. Nakládání s energiemi

Sledování spotřeby elektrické energie na koksovňě Svoboda probíhá v reálném čase v rámci informačního systému řízení elektroenergetiky.

Pro snižování tepelných ztrát průběžně provádíme izolace potrubních tras a výměnu oken za okna plastová.

Spotřeba energií na tunu produkce

Vývoj spotřeby energií na tunu vyrobeného koksu (t cks) je závislý na klimatických podmínkách a realizovaných výrobních programech.

7. Nakládání s odpadem

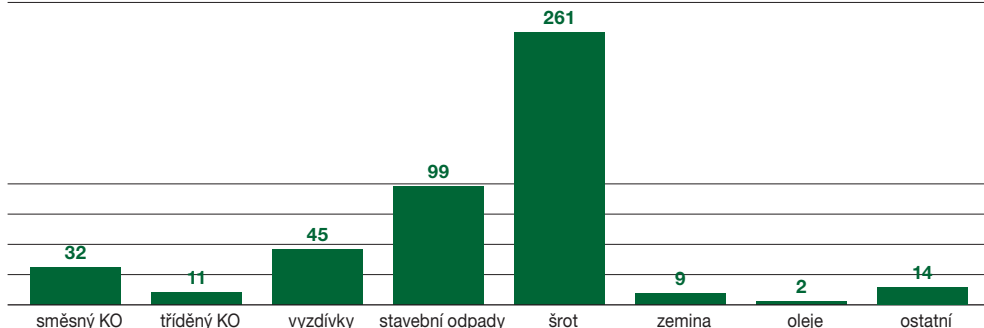
Nakládání s odpady a obaly se řídí platnými právními předpisy ČR a směrnicí výkonného ředitele č. 013 Odpadové hospodářství. Společnost při své činnosti vyprodukovala v roce 2022 celkem 473 tun odpadů, z toho bylo 96 tun nebezpečných odpadů.

V porovnání s předchozím obdobím celková produkce odpadů poklesla nepatrně, došlo však k nárůstu nebezpečných odpadů, zejména odpadů z vyzdívek koksárenských baterií. Šrot tvoří převážnou část vyprodukovaných odpadů, v hodnoceném roce jeho množství pokleslo oproti roku 2021 o 20 %. Kovové odpady se na celkové roční produkci odpadů podílely cca 55 %.

V rámci projektu „Zelená firma“ a v souladu se smlouvou na zpětný odběr výrobků s ukončenou životností bylo společnosti REMA Systém, a.s., předáno 1 754 kg elektroodpadu a dalších 28 kg drobného elektroodpadu uložili zaměstnanci do sběrného boxu.

Výdaje na odpadové hospodářství v roce 2022 v celkové výši 639 tis. Kč zahrnují náklady na odstranění odpadů, na jejich analýzy před předáním oprávněné osobě a poplatky za nakládání s obaly.

Přehled produkce odpadů v roce 2022 (v tunách)

Spolupráce se společností EKO-KOM, a.s.

V souladu se zákonem o obalech jsme plnili oznamovací povinnost o produkci obalů. V produkci množství obalů dovezených do ČR jako součást dodávaného výrobku bylo v roce 2022 vykázáno 704 kg dřeva a 176 kg papíru.

8. Nakládání s chemickými látkami

V souladu s nařízením REACH byla v roce 2022 provedena aktualizace registrace vyráběného produktu Surový benzol. Důvodem byla změna dokumentace prokazující přísně kontrolované podmínky při výrobě a nakládání s touto látkou (součást registrační dokumentace).

Další novela nařízení REACH stanovila pravidla pro zpracování a poskytování bezpečnostních listů nebezpečných chemických látek a směsí, stávající bezpečnostní listy bylo možné používat pouze do 31. 12. 2022. V roce 2022 byly podle této nové legislativy EU aktualizovány bezpečnostní listy všech výrobků, tj. Černouhelný dehet, Surový benzol, Síran amonný, Síra, Koksárenský plyn.

Kontrola správních orgánů

V roce 2022 nebyly ze strany správních orgánů provedeny žádné kontroly týkající se dodržování chemického zákona anebo přímo použitelných předpisů EU, na které chemický zákon odkazuje.

9. Hygiena práce

Kontrolní měření pracovních podmínek v roce 2022 bylo provedeno na základě rozhodnutí KHS MSK.

Realizovaná kontrolní měření v roce 2022:

- kontrolní měření benzenu a benzo(a)pyrenu v pracovním prostředí u profesí na středisku chemická výroba,
- kontrolní měření tepelné zátěže v pracovním prostředí u profesí na středisku koksovací pece,
- kontrolní měření pracovní polohy v pracovním prostředí u vybraných profesí na středisku koksovací pece a laboratoře,
- kontrolní měření prachu a hluku v pracovním prostředí u nově vzniklé profesie na elektroúdržbě,
- kontrolní měření vibrací na celé tělo v pracovním prostředí u vybraných profesí na středisku chemická výroba,
- kontrolní měření benzenu a benzo(a)pyrenu v pracovním prostředí u profese provozní elektrikář US a chemie.

Byly provedeny pravidelné roční pochůzky smluvního lékaře závodní preventivní péče.

Celkové finanční náklady na měření pracovních podmínek v roce 2022 dosáhly 292 tis. Kč.

V roce 2022 Odbor zdravotnictví Krajského úřadu Moravskoslezského kraje potvrdil rozhodnutí Fakultní nemocnice Ostrava o uznání nemoci z povolání.

10. Bezpečnost práce

Během roku 2022 jsme zaznamenali sedm pracovních úrazů, které si vyžádaly pracovní neschopnost.

Pracovní úrazovost za rok 2022:

Ukazatel	Hodnota
počet všech úrazů	11
počet úrazů smrtelných	0
počet úrazů s hospitalizací nad 5 dnů	0
počet zameškaných směn následkem úrazu	362
ukazatel úrazové četnosti	15,58
ukazatel úrazové závažnosti	3,85
průměrný počet zaměstnanců	488
počet prostonaných kalendářních dnů z důvodu PÚ	549
úrazová četnost na 100 zaměstnanců	2,25

11. Požární ochrana

Řídí se zákonem č. 133/1985 Sb. V rámci pravidelného proškolení proběhlo roční opakované školení zaměstnanců na jednotlivých střediscích z PO.

V říjnu 2022 proběhlo taktické cvičení jednotky sboru dobrovolných hasičů podniku. Tématem taktického cvičení bylo prověření VHP OKK při úniku surové čpavkové vody z potrubního mostu A do záchytného objektu Fiebig a procvičení stavu havarijní připravenosti s důrazem na vyznění složek IZS, orgánů územních samosprávných celků a dalších orgánů zabezpečujících plnění úkolů vyplývajících z VHP OKK.

12. Staré ekologické zátěže

Staré ekologické zátěže, tj. zátěže vzniklé před privatizací OKD, a.s., jsou řešeny na základě ekologické smlouvy č. 131/96, uzavřené mezi OKD, a.s., a Fondem národního majetku ČR (FNM ČR). Ekologickou smlouvou se FNM ČR zavázal uhradit OKD, a.s., účelně vynaložené náklady na splnění ekologických závazků, které budou na základě rozhodnutí orgánu statní správy (OI ČIŽP Ostrava) v projektu nápravných opatření stanoveny. Na základě následného dodatku k této smlouvě byly práva a povinnosti vyplývající z ekologické smlouvy převedeny z OKD, a.s., na OKK Koksovny, a.s., a z FNM ČR na Ministerstvo financí ČR.

Analýzy rizika zpracované na vytipovaných lokalitách s předpokládanou starou ekologickou zátěží prokázaly nutnost sanačního zásahu u těchto lokalit: koksovna Československé armády (ČSA), koksovna Svoboda (Ksv), koksovna Jan Šverma (KJŠ), skládka chemických odpadů KJŠ, Černý příkop, bývalá koksovna Lazy a koksovna Trojice.

Ochranné sanační čerpání podzemní vody v areálu KJŠ v celkem 17 vrtech bylo v roce 2022 realizováno podle schváleného realizačního projektu prací a v souladu s Rozhodnutím KÚ ze dne 30. 3. 2017. Současně na lokalitě je prováděna akce „SEZ – koksovna Jan Šverma, společnost OKK Koksovny, a.s., sanace nesaturované zóny I. etapa“, v rámci které jsou realizovány demolice průmyslových objektů – koksárenských baterií, uhelných věží, kompresoroven a dalších objektů chemické výroby včetně plynojemu. Součástí této etapy je projekt pro II. etapu sanace nesaturované zóny, v jehož rámci mimo bourání dalších objektů bude realizována sanace zemin na lokalitě.

V lokalitě koksovny Svoboda probíhá od roku 2016 ochranné sanační čerpání na třech sanačních plochách. Podzemí voda je z vybudovaných vrtů čerpána, čištěna na dekontaminační stanici a následně vypouštěna do zasakovacích objektů. V roce 2022 byly vybudovány dva nové monitorovací vrty u tzv. příběžní linie řeky Ostravice, které budou po jejich technickém zprovoznění v nejbližším období zapojeny do ochranného sanačního čerpání. Zhotovitel také připravuje vybudování nového infiltračního objektu v místě odsíření plynu pro zefektivnění promývání podloží.

Na jaře roku 2022 byl na základě výběrového řízení Ministerstva financí ČR vybrán dodavatel na provedení doprůzkumu a zpracování projektu sanačních prací na lokalitě koksovny ČSA. Ještě v témže roce byly zahájeny práce spojené se zajištěním povolení kácení dřevin vč. provedení dendrologického a biologického průzkumu v lokalitě. Vlastní kácení bylo zahájeno v prosinci 2022 a bude pokračovat i počátkem následujícího roku. Po provedené rekognoskaci terénu byl zpřesněn seznam budov, které budou podléhat pasportizaci a upřesněn rozsah doprůzkumu, který proběhne v následujícím období.

V lokalitě skládky chemického odpadu koksovny Jan Šverma byla v roce 2022 provedena aktualizace analýzy rizik (AAR), na základě které byla ČIŽP požádána o vydání správného rozhodnutí na odstranění závadného stavu na lokalitě. Rozhodnutí ČIŽP bylo vydáno na přelomu roku 2022/2023, po kterém bude následovat prostřednictvím Ministerstva financí ČR výběr dodavatele za zpracování projektové dokumentace sanace.

V roce 2022 probíhaly přípravy na zahájení výběrového řízení na dodavatele doprůzkumu a zpracování projektové dokumentace sanace pro lokalitu bývalé koksovny Lazy. Výběrové řízení bylo vypsáno jako zakázka malého rozsahu na přelomu roku 2022/2023.

Při pravidelných kontrolách provedených KÚ MSK, ČIŽP, OIP, KHS a HZS nebyly shledány závažné nedostatky v oblasti bezpečnosti práce a ochrany životního prostředí a nebyla v této oblasti stanovena správními orgány žádná sankce.

Zprávu zpracoval kolektiv zaměstnanců OKK Koksovny, a.s.
Ostrava, duben 2023

Více o společnosti OKK Koksovny, a.s., na www.koksovny.cz.